

ЗАТВЕРДЖУЮ

Т.в.о.директора Харківського
фахового коледжу транспортних
технологій

Віталій МЕЛЬНИКОВ

_____ 2025 р.

РІЧНИЙ ПЛАН

роботи практичного психолога

Коваленко Вікторії Олександрівни

Харківського фахового коледжу транспортних технологій

на 2025/2026 навчальний рік

ВСТУП

До складу психологічної служби Харківського фахового коледжу транспортних технологій входить один практичний психолог, Коваленко Вікторія Олександрівна, освіта вища, кваліфікація – спеціаліст, закінчила ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, ІПО, 2009 р., стаж роботи на даній посаді – 9 років 11 місяців.

Річний план роботи практичного психолога коледжу складено на підставі Конституції України; Загальної декларації прав людини; Конвенції ООН про права дитини; Закону України «Про освіту»; Етичного кодексу психолога України; Положення про психологічну службу у системі освіти України (наказ МОНУ від 22.05.2018 № 509 (zareestrovano v Ministerstvi yustitsii Ukrainy 31 lipnya 2018 roku za №885/32337); Положення про психологічний кабінет дошкільних, загальноосвітніх та інших навчальних закладів системи середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 19.10.2001 №691; Положення про експертизу психологічного і соціологічного інструментарію, що застосовується в навчальних закладах Міністерства освіти і науки України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20.01.2001 №330; Листа Міністерства освіти і науки України від 24.07.2019 №1/9-477 «Про типову документацію працівників психологічної служби у системі освіти України»; Листа МОН від 10.09.2019 № 1/9-571 «Щодо проведення моніторингу», Листа ІМЗО від 09.06.2020 № 22.1/10-1205 «Про курси підвищення кваліфікації практичних психологів і соціальних педагогів за рахунок коштів державного бюджету»; Листа МОН від 25.03.2022 № 1/3663-22 «Щодо запобігання торгівлі людьми в умовах воєнної агресії»; Листа МОН від 30.05.2022 № 1/5735-22 «Про запобігання та протидію домашньому насильству в умовах воєнного стану в Україні»; Листа МОН від 12.04.2022 № 1/4068-22 «Щодо недопущення участі неповнолітніх у наданні інформації ворогу про військові позиції Збройних сил України»; Листа МОН від 10.05.2022 № 1/6267-22 «Про деякі питання національно-патріотичного виховання в закладах освіти України», Лист ІМЗО від 07.07.2025 р. №21/08-586 "Про методичні рекомендації «Пріоритетні напрями роботи психологічної служби в системі освіти України у 2025/2026 навчальному році»".

1. АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА

У 2024-2025 н. р. основною метою психологічної служби коледжу в умовах воєнного стану була повсякденна психологічна допомога та емоційна підтримка учасників освітнього процесу; сприяння особистісному зростанню, соціальному благополуччю та збереженню психологічного здоров'я здобувачів освіти; забезпечення своєчасного і систематичного вивчення психофізичного розвитку здобувачів освіти, мотивів їхньої поведінки і діяльності з урахуванням вікових, інтелектуальних, фізичних, гендерних та інших індивідуальностей.

Зважаючи на постійну загрозу безпеці учасників освітнього процесу психологічна робота в коледжі спрямована на збереження і зміцнення психологічного здоров'я учасників освітнього процесу, підвищення адаптивних можливостей студентів, зниження станів тривожності, на створення умов для повноцінного і гармонійного розвитку всіх учасників навчально-виховного процесу.

Психологічний супровід освітнього процесу проводився за різними напрямками: психодіагностична робота за планом та з дослідженням проблемних питань, а саме оцінка рівня адаптації студентів (багаторівневий опитувальник «Адаптивність» Маклаков, Чермянін); визначення індивідуально-психологічних властивостей особистості студентів першого курсу (опитувальник Айзенка дослідження екстраверсії-інтроверсії); діагностика емоційних станів - дослідження рівня тривожності, ситуативної та особистісної, у студентів першого курсу з низькими показниками по адаптації (опитувальник «Тривожність» Ч.П. Спілбергера – Ю.Л. Ханіна); визначення домінуючого типу сприйняття інформації (тест С.Єфремова) у студентів другого курсу; анкетування студентів третього курсу з метою отримання інформації про відношення до тютюнопаління, алкоголю та наркотиків серед студентської молоді коледжу; індивідуальна діагностика студентів з проблемних питань, за запитом класних керівників; корекційно-розвиваюча робота; профілактична робота; психологічна просвіта студентів, викладачів, батьків.

Враховуючи результати досліджень, були проведені відповідні психолого-педагогічні заходи: корекційні заняття зі студентами-першокурсниками, які належали до групи низької адаптації та мали проблеми в комунікативній сфері; індивідуальна корекційно-відновлювальна робота зі студентами коледжу.

Протягом року були надані індивідуальні та групові консультації студентам, викладачам, батькам. Індивідуальні консультації щодо труднощів адаптації зі студентами першого курсу, індивідуальні та групові консультації студентів за результатами психодіагностичних досліджень, індивідуальні консультації особистісного характеру. Проблеми, які були розглянуті на консультаціях – це труднощі у навчанні, взаємовідносини в системі «батьки-діти», адаптація до нового колективу, гендерні взаємини, дружба, підвищення самооцінки та впевненості у собі, емоційна підтримка та зниження рівня тривожності внаслідок обстрілів міста та області. Консультації для викладачів охоплювали питання взаємовідносин в системі «педагоги-батьки», питання допомоги студентам, які перебувають у СЖО; емоційне напруження; підвищена тривожність, питання особистісного характеру. З батьками проводились консультації і бесіди щодо емоційної підтримки та зниження тривожності, з питань виховання та проблем міжособистісних відносин в родині, пошуку опори у житті у вимушеній еміграції.

В рамках профілактичної та просвітницької роботи, орієнтації студентів на здоровий спосіб життя, формуванні позитивного мислення,

впевненості в собі, готовності до самореалізації проводились бесіди на теми: «Що варто зробити для ефективного навчання», «Психологічний ресурс та як його відновлювати», «Торгівля людьми - це може трапитись з кожним», «Здоровий спосіб життя», «Як швидше досягати поставлених цілей», «Толерантність. Ми всі різні. Ми всі рівні», «Психоемоційний стан під час підготовки до здачі сесії», «Вчимося безпечної поведінки в мережі Інтернет», «Як подолати булінг?», «Дії які змінюють життя на краще», «Гендерна рівність», «Ментальне здоров'я», «Інструменти повернення до психологічної стійкості та безпеки», «Як провести літні канікули з користю». Проводились бесіди про цінність особистості і сенс життя на теми: «Дії які змінюють життя на краще», «Профілактика негативних емоцій», «Як боротися з апатією в осінню пору року», «Як досягти внутрішнього спокою», «Як боротися з перевтомою», «Мислення, що дарує здоров'я та успіх», «Змінюй в собі негативне ставлення до інших», «Відповідальна поведінка в соціальних мережах», «Як навчитися управляти своїми емоціями».

Протягом року проводилась робота зі студентами щодо запобігання та протидії булінгу/кібербулінгу у коледжі. Регулярно, відповідно до плану проводились просвітницькі заходи, спрямовані на інформування учасників освітнього процесу та направлені на забезпечення прав, свобод та інтересів молоді, формування у здобувачів освіти здатності протистояти булінгу, навичок ненасильницької поведінки, побудови конструктивного діалогу, формування у студентів навичок толерантного спілкування, виховання у студентів почуття поваги до оточуючих та до себе. Були проведені тематичні виховні години, бесіди «Про взаємодопомогу в групі та недопущення випадків булінгу», заняття з елементами тренінгу («Змінюй в собі негативне ставлення до інших»; «Допоможи другу»; «Стоп булінг»), дискусії, перегляд та обговорення відео на теми: «Що таке булінг?», «Яким він буває?», «Як спробувати його позбутися?». Проведення «круглого столу» з викладачами з питань профілактики булінгу, про захист студентів від усіх форм насильства та жорстокого поводження. Серед студентів 1-го та 2-го курсів було проведене анонімне анкетування про випадки булінгу «Анкета для діагностики проявів булінгу в студентському колективі». За результатами анкетування здобувачі освіти вважають освітнє середовище безпечним і психологічно комфортним.

Особливу увагу психологічна служба приділяє соціально-психологічній адаптації першокурсників. Тому на початку кожного навчального року проводиться серія зустрічей зі студентами нового набору. Завдяки результатам соціально-психологічних досліджень виявляються студенти, що потребують особливої уваги, з якими проводяться індивідуальні заняття, які будуються на виявленні первинних проблем, поглибленій діагностиці, обговоренні результатів тестування, наданні рекомендацій, порад, виробленні подальшої системи дій з виниклої ситуації; обговорюється та планується сумісна робота з класними керівниками щодо надання допомоги студентам під час адаптації до навчання у коледжі.

2. ЦІЛЕПОКЛАДАЮЧА ЧАСТИНА

Метою діяльності психологічної служби системи освіти України є підтримка соціального й психологічного благополуччя всіх учасників освітнього процесу шляхом застосування науково обґрунтованих методів, технологій і підходів психологічного супроводу та практичної соціальної підтримки.

Завдання психологічної служби системи освіти України:

- збереження та зміцнення психічного та соціального здоров'я, сприяння особистісному, інтелектуальному, фізичному і соціальному розвитку здобувачів освіти шляхом доповнення сучасних методів навчання та виховання ефективними психолого-педагогічними технологіями;
- сприяння забезпеченню психологічної безпеки, надання психологічної і соціально-педагогічної допомоги всім учасникам освітнього процесу.

Мета психологічної служби коледжу: виконання завдань, пов'язаних з підвищенням ефективності педагогічного процесу, сприяння особистісному та професійному зростанню, соціальному благополуччю та збереженню психологічного здоров'я усіх учасників освітнього процесу. Формування у здобувачів освіти та співробітників коледжу високого рівня психологічної культури, надання соціально-психологічної допомоги студентам та співробітникам коледжу, психологічний супровід процесу адаптації студентів-першокурсників, підвищувати психологічну компетентність всіх учасників освітнього процесу з питань гендерної культури шляхом проведення просвітницьких заходів.

Для її здійснення психологічна служба коледжу ставить перед собою задачі за такими напрямками:

- діагностика – використання різних валідних методик для визначення психологічних особливостей здобувачів освіти; вивчення психоемоційного стану; збір та обробка інформації, аналіз отриманих даних з метою подальшої роботи та корекції; проведення анкетування та опитування для моніторингового аналізу;
- профілактика – своєчасне попередження виникнення психічних та емоційних розладів у молоді та педагогів, а також формування здорового психологічного середовища в освітньому процесі; формування потреби у психологічних знаннях через розвиток інтересу та бажання використовувати їх в навчанні та для особистісного розвитку; профілактика психологічного неблагополуччя; формування прагнення студентів до здорового способу життя; напрацювання необхідних практичних навичок відповідальної поведінки щодо свого життя і здоров'я, а також здоров'я і життя оточуючих; профілактика особливо актуальна в умовах воєнного стану та кризових ситуацій, коли учасники освітнього процесу постійно знаходяться у стресових ситуаціях;

- корекція – робота спрямована на підтримку здобувачів освіти, які мають психоемоційні, поведінкові або навчальні труднощі, а також на допомогу в подоланні різноманітних психологічних проблем, що виникають у процесі розвитку; полегшення або усунення негативних проявів і розладів, що можуть впливати на адаптацію здобувачів освіти до навчального процесу, соціуму та розвитку їхнього потенціалу; розвиток емоційної грамотності та навичок саморегуляції для здобувачів освіти, які мають проблеми з контролем своїх емоцій і почуттів; психологічна допомога студентам з підвищеним рівнем тривожності, депресії, фобій, стресових розладів, що можуть виникати в умовах воєнного стану та соціальної нестабільності;
- консультування – допомога учасникам освітнього процесу з урахуванням етичних норм, принципів конфіденційності, добровільності звернення та поваги до гідності кожної людини, у подоланні психічних, психосоціальних, емоційних, поведінкових проблем та інших проблем психічного здоров'я; допомога учасникам освітнього процесу, які потребують емоційної підтримки у випадках: втрати, стресу, тривожних станів, кризової дезадаптації, булінгу, поведінкових розладів, станів власного психічного здоров'я або психічного здоров'я членів сім'ї; супровід учасника освітнього процесу протягом стабілізації його стану;
- просвіта – інформування та роз'яснювання психолого-педагогічних знань серед учасників освітнього процесу про психічне здоров'я, питань безпеки, подолання стресу у формі проведення лекцій, бесід, презентацій, відеофільмів, інтернет-ресурсів;
- організаційно-методична діяльність – підготовка методичних матеріалів для проведення психодіагностики та розробки індивідуальних розвиваючих і психокорекційних програм з урахуванням особливостей особистості студентів; обробка результатів психодіагностики, їх аналіз та оформлення; підготовка матеріалів та рекомендацій за результатами проведених видів роботи для викладачів та класних керівників; організація власної діяльності, аналіз та узагальнення результатів, участь у методичних об'єднаннях, професійних спільнотах, конференціях, семінарах, тренінгах; підвищення власного професіоналізму через самоосвіту.

Методична тема коледжу на 2025-2026 навчальний рік: «Вдосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освіти в Коледжі та її реалізація на засадах студентоцентризму, гнучкості, адаптивності та академічної доброчесності». Виходячи з цього методична тема, над якою працює практичний психолог: сприяти підвищенню рівня обізнаності всіх учасників освітнього процесу з питань психічного здоров'я, безпеки, прав людини, соціальної взаємодії та формування толерантного суспільства.

3. ЗМІСТОВА ЧАСТИНА

№ з/п	Напрями діяльності з учасниками освітнього процесу закладу освіти. Види та форми роботи	Термін проведення	Цільова група/ аудиторія
1	2	3	4
1.	Діагностика		
1.1	Діагностика рівня адаптації студентів нового набору до навчання у коледжі (багаторівневий особистісний опитувальник «Адаптивність» розробка А.Г.Маклаков, С.В.Чермянін)	вересень-жовтень	студенти нового набору
1.2	Визначення індивідуально-психологічних властивостей особистості студентів нового набору (опитувальник Г. Айзенка дослідження екстраверсії-інтроверсії, «Тип темпераменту»)	листопад-грудень	студенти нового набору
1.3	Індивідуальна діагностика особистості студентів-сиріт та студентів, позбавлених піклування батьків	листопад – травень (за запитом)	студенти коледжу
1.4	Проведення діагностики рівня тривожності у студентів з низькими показниками по адаптації (опитувальник «Тривожність» Ч.П. Спілбергер - Ю.Л. Ханін; шкала «прояву тривожності» Дж.Тейлора)	протягом року	студенти нового набору
1.5	Дослідження психологічної атмосфери у студентських групах нового набору	протягом року (за запитом)	студенти I курсу
1.6	Проведення дослідження для визначення соціального типу особистості	лютий, березень	студенти IV курсу
1.7	Вивчення відношення студентів до тютюнопаління, наркотиків та алкоголю	лютий-березень	студенти коледжу
1.8	Визначення домінуючого типу сприймання (тест «Домінуюча перцептивна модальність С.Єфремцева)	лютий - квітень	студенти II курсу

1	2	3	4
1.9	Діагностика за запитами адміністрації, викладачів, батьків	протягом року	студенти коледжу
1.10	Дослідження процесу проходження адаптації студентів нового набору	травень, червень	студенти I курсу
2.	Профілактика		
2.1.	Проведення інформаційних лекцій щодо орієнтації студентів на здоровий спосіб життя:		
2.1.1.	профілактика тютюнопаління, алкоголізму, наркоманії	протягом року	студенти коледжу
2.1.2.	профілактика інтернет-залежності	протягом року	студенти коледжу
2.2.	Проведення психоосвітніх заходів, спрямованих на підвищення рівня психічної стійкості та здоров'я:		
2.2.1.	проведення семінарів, спрямованих на управління стресом, розвиток емоційної стійкості та навичок саморегуляції	протягом року	студенти коледжу, викладачі
2.2.2.	проведення семінарів, що сприяють зниженню рівня тривожності, депресії та психоемоційних розладів, викликаних умовами воєнного стану	протягом року	студенти коледжу, викладачі
2.2.3.	проведення тематичних бесід, тренінгів з протидії булінгу, насильства та інших негативних явищ в освітньому середовищі	протягом року	студенти коледжу, викладачі, батьки
2.3.	Проведення заходів, спрямованих на розвиток соціальних навичок у здобувачів освіти:		
2.3.1.	проведення тренінгів щодо розвитку навичок комунікації, роботи в команді та вирішенні конфліктів	протягом року	студенти коледжу
3.	Корекція		
3.1.	Проведення корекційних занять зі студентами для підвищення рівня самосвідомості та навчання вільно виражати почуття (Програма тренінгових занять «Не смійся з мене» у межах проекту «Повага дією»)	протягом року	студенти коледжу

1	2	3	4
3.2.	Проведення корекційно-розвивальних занять спрямованих на зниження тривожності та вироблення стресостійкості у здобувачів освіти (Програма «Долаємо стрес разом». Укладач: Колесник А.І.)	протягом року	студенти коледжу
3.3	Проведення корекційно-розвивальних занять за результатами діагностичних досліджень та спостережень	протягом року	студенти коледжу
4.	Консультавання		
4.1.	Індивідуальні консультації щодо труднощів адаптації для студентів нового набору	вересень-травень	студенти нового набору
4.2.	Індивідуальні та групові консультації студентів за результатами тестування	протягом року	студенти коледжу
4.3.	Проведення індивідуальних та групових консультацій для студентів за запитом	протягом року	студенти коледжу
4.4.	Індивідуальні консультації батьків щодо виховання дітей	протягом року	батьки студентів
4.5.	Допомога учасникам освітнього процесу у подоланні психічних, психосоціальних, емоційних, поведінкових проблем, у кризових ситуаціях	протягом року	студенти, викладачі, батьки
5.	Просвіта		
5.1.	Інформування здобувачів освіти, їхніх батьків та педагогів з актуальних тем: профілактика насильства, булінгу, кібербулінгу, лудоманії, суїцидальної поведінки, залежностей, психогігієна, емоційна грамотність, подолання стресу, розвиток навичок комунікації, медіаграмотність	протягом року	студенти, викладачі, батьки
5.2.	Проведення інтерактивних занять, вебінарів, тематичних тижнів, (таких як: «16 днів проти насильства», «Тиждень толерантності», «День протидії булінгу»)	протягом року	студенти коледжу

1	2	3	4
6.	Організаційно-методична робота		
6.1.	Підготовка до проведення профілактично – розвивальної роботи, заходів соціально-психологічної просвіти, виступів на батьківських зборах	протягом року	
6.2.	Складання планів та звітів	протягом року	
6.3.	Оформлення робочої документації	щоденно	
6.4.	Розроблення методичних матеріалів: рекомендацій, пам'яток, програм тренінгів, просвітницьких та профілактичних заходів	протягом року	
6.5.	Підготовка інструментарію до проведення психологічних досліджень, опрацювання результатів, написання рекомендацій та висновків	протягом року	
6.6.	Підготовка до проведення тренінгів, корекційних занять зі студентами	протягом року	
6.7.	Участь у методичних об'єднаннях, професійних спільнотах, конференціях, семінарах, тренінгах	протягом року	
6.8.	Самоосвіта та самопідготовка	протягом року	

Практичний психолог

Вікторія КОВАЛЕНКО